

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DL-1.054.3.2024

Warszawa, 08 lipca 2024

**Pan
Szymon Hołownia**

Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację poselską nr 2926 Posła na Sejm RP Pani Klaudii Jachiry w sprawie ograniczenia lotów krótkodystansowych, przekazuję poniższe informacje.

Ad pytania nr 1 Czy Ministerstwo Infrastruktury prowadziło lub zamierza prowadzić badania monitorujące wpływ lotów PLL LOT S.A. na trasach krajowych do 400 km na środowisko?

Badaniami dotyczącymi między innymi emisyjności transportu zajmuje się Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami, nadzorowany przez Ministra Klimatu i Środowiska. Ministerstwo Infrastruktury, zgodnie ze swoją właściwością, nie posiada kompetencji do prowadzenia badań monitorujących wpływ lotów PLL LOT S.A. na trasach krajowych do 400 km na środowisko.

Ad pytania nr 2 Czy Ministerstwo Infrastruktury rozważa działania promujące wśród społeczeństwa alternatywę dla lotów krótkodystansowych jaką jest szybka kolej?

W odpowiedzi na przedmiotowe pytanie należy wskazać, iż w ramach *Umowy Ramowej o świadczenie usług publicznych w zakresie międzywojewódzkich i międzynarodowych kolejowych przewozów pasażerskich*, zawartej przez Ministra Infrastruktury z PKP Intercity SA w dniu 31 grudnia 2020 r. na 10 lat, zamawiane i uruchamiane są pociągi międzynarodowe z Polski do wielu stolic europejskich, np. do Berlina, Pragi, Wiednia, Budapesztu, Bratysławy, Kijowa. Rolą ministra właściwego do spraw transportu w kształtowaniu siatki połączeń międzynarodowych jest zapewnienie połączenia stolicy kraju – Warszawy i innych ośrodków miejskich ze stolicami krajów sąsiadujących z Polską oraz wybranymi miastami europejskimi. Dla pociągów międzynarodowych zasadą jest minimalizacja czasu przejazdu przez wykorzystanie obowiązującej na danej linii kolejowej prędkości maksymalnej oraz ograniczenie czasu postojów handlowych do niezbędnego minimum wynikającego z wielkości potoków podróży, a także w wybranych przypadkach - uruchamianie pociągów o ograniczonej siatce postojów.

Uruchamiane na zamówienie ministra do spraw transportu pociągi międzynarodowe w ramach publicznego transportu zbiorowego stanowią szybkie połączenia między głównymi miastami europejskimi, których czas i komfort podróży może być konkurencyjny względem przede wszystkim transportu indywidualnego ale również lotniczego.

Mając na uwadze rozbudowę kolejowych połączeń międzynarodowych, planowane jest uruchomienie przez PKP Intercity SA, na zlecenie Ministra Infrastruktury, 4 par pociągów w relacji Gdynia Główna – Praha hl.N. – Gdynia Główna przez Międzylesie, Wrocław i Poznań od grudnia 2024 r. (roczny rozkład jazdy 2024/25). Szczególnie na tej trasie czasy przejazdu już dziś oferowane przez kolej mogą stanowić alternatywę dla lotnictwa.

Dla osoby podejmującej decyzję w zakresie wyboru środka transportu kluczową rolę mają dogodne godziny odjazdu oraz łączny czas przejazdu w wybranej relacji. Z pewnością również wybudowane nowe linie dużych prędkości, będą stanowiły alternatywę dla lotów krótkodystansowych. Jednocześnie już obecnie obserwuje się systematyczny wzrost liczby pasażerów w perspektywie rok do roku. Zakończenie modernizacji kluczowych istniejących odcinków linii kolejowych w Polsce, pozwoli na znaczące skrócenie czasu przejazdu w wielu krajowych i międzynarodowych relacjach dalekobieżnych.

Jednocześnie wejście na rynek innych niż PKP Intercity SA przewoźników wyłonionych w ramach przetargu konkurencyjnego, po wygaśnięciu Umowy Ramowej z PKP Intercity SA w 2030 r., powinno prowadzić m.in. do obniżenia cen biletów. Będzie to kolejny impuls do wyboru kolei jako ekologicznego, komfortowego i ekonomicznego środka transportu, również w ramach połączeń międzynarodowych, jako alternatywa do podróży samochodem czy samolotem.

Główną ideą rozwoju szybkich połączeń międzynarodowych jest zachęcenie mieszkańców Europy do podróżowania koleją, a nie samolotem, ponieważ podróż pociągiem sprzyja ochronie klimatu i zachęca do pogłębiania integracji między krajami kontynentu europejskiego. Ponadto, szybkie połączenia międzynarodowe koleją mogą być atrakcyjne ze względu na czas podróży (np. brak odprawy celnej), komfort podróżowania (np. połączenia nocne, Wi-Fi, usługa gastronomiczna) i efektywniejsze wykorzystanie czasu podróży w pociągu niż w samolocie czy samochodzie.

Jak widać z powyższego, wybór środka transportu zależy od indywidualnych preferencji pasażera, a transport kolejowy może stanowić atrakcyjną alternatywę dla połączeń lotniczych, szczególnie na trasach krajowych. Zwiększenie odległości działa na niekorzyść transportu kolejowego, jeśli weźmiemy pod uwagę czas podróży.

Ad pytania nr 3 Czy Ministerstwo Infrastruktury bierze pod rozważę możliwość ograniczenia liczby przelotów krajowych PLL LOT S.A. na trasach do 400 km?

Na chwilę obecną Polska nie planuje wprowadzenia ograniczeń liczby lotów na trasach krajowych do 400 km, a w szczególności zakazów wykonywania połączeń na takich trasach. W ocenie Ministerstwa Infrastruktury decyzje co do wyboru środka transportu powinny być pozostawione do decyzji pasażerów.

Wprowadzenie do polskiego porządku prawnego przepisów wykluczających konkretnego przewoźnika z możliwości realizowania połączeń miałyby charakter dyskryminacyjny.

Wprowadzenie przepisów ogólnych, takich jakie wprowadziła np. Francja, wymagałoby procesu konsultacji z Komisją Europejską, która po uzyskaniu opinii Komitetu, składającego się z przedstawicieli innych państw członkowskich, dokonałaby oceny przyjętych rozwiązań prawnych. W przypadku Francji, Komisja Europejska zwróciła uwagę, że kolej dużych prędkości musi stanowić faktyczną alternatywę dla transportu lotniczego oferującą konkurencyjne ceny, częstotliwości operacji oraz poziom wygody. Ostatecznie zakazem lotów została objęta mniejsza niż pierwotnie planowano ilość tras na terenie Francji.

Należy zwrócić uwagę, że loty krajowe często mają charakter lotów zasilających (feeding traffic) do głównego portu przesiadkowego, z którego pasażerowie kontynuują swoją podróż. Mając powyższe na uwadze, w opinii Ministra Infrastruktury każdy pasażer powinien mieć prawo do samodzielnego podejmowania decyzji o wyborze środka transportu do realizacji swojej podróży na bazie dostępnych mu informacji. Aktualnie pasażer, który podróżuje w ramach lotu łączonego czyli lotu przesiadkowego odbywającego się na jednym bilecie (takiego jak lot z Lublina / Gdańska przez Warszawę do innych destynacji w Europie, czy na świecie), jest chroniony prawnie w przypadku ewentualnych opóźnień powodujących niemożność stawienia się na kolejny lot przesiadkowy i przysługuje mu odpowiednia rekompensata finansowa oraz ewentualna opieka zapewniana przez przewoźnika. W sytuacji gdyby pierwsza część podróży odbywała się innym środkiem transportu np. koleją, istnieje ryzyko opóźnienia w ramach którego przewoźnik lotniczy nie będzie zobowiązany nawet do zwrotu kosztów biletu, co może przełożyć się na znaczne straty finansowe po stronie pasażera.

Dodatkowo pasażer musi uwzględnić dodatkowy czas na transfer do i z lotniska oraz odbycie odprawy i boardingu. W przypadku wyboru pierwszej części podróży innym środkiem transportu niż lotniczy tj. na przykład koleją, pasażer i tak będzie pozbawiony możliwości swobodnego przejścia na lot w ramach lotniska, gdyż nie będzie zwolniony z konieczności dokonania odprawy i boardingu. Ponadto podróż pociągiem będzie się wiązać z koniecznością dodatkowej przesiadki wynikającej z faktu, że żadne z aktualnie dostępnych kolejowych połączeń dalekobieżnych nie jest realizowane bezpośrednio

do jakiegokolwiek polskiego portu lotniczego. Złożoność, ryzyko, stres, niski komfort i czas podróży intermodalnej w tym takiej z wykorzystaniem połączeń kolejowych, to czynniki które powodują, że to pasażer powinien mieć możliwość wyboru środków transportu, które w najlepszy sposób zaspokoją jego potrzeby transportowe.

W tym miejscu należy podkreślić, zgodnie z treścią Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej, zmieniającego rozporządzenia (UE) 2021/1153 i (UE) nr 913/2010 oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1315/2013, które zacznie obowiązywać najprawdopodobniej w sierpniu br. państwa członkowskie powinny usprawnić połączenia portów lotniczych znajdujących się w sieci TEN-T z siecią kolejową.

W efekcie podejmowanych działań mających na celu dalszy rozwój połączeń kolejowych, wpływających na czasy przejazdu kolejną, uatrakcyjnienie cen biletów a także zwiększenie poziomu komfortu podróży, kolej dużych prędkości będzie stanowiła coraz większą alternatywę dla lotów krótkodystansowych. Może się to przyczynić do zmiany preferencji podróży odnośnie wyboru środka transportu oraz do wycofywania z oferty przewoźników lotniczych lotów na krótkich dystansach.

Z wyrazami szacunku,

Dokument podpisany elektronicznie przez:
z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Piotr Malepszak
Podsekretarz Stanu